JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS
DÁMASO RUIZ-JARABO COLOMER
13 päivänä tammikuuta 2000 *

1. Tribunale civile e penale di Treviso (Italia) on esittänyt EY:n perustamissopimuksen 177 artiklan (josta on tullut EY 234 artikla) nojalla yhteisöjen tuomioistuimelle ennakkoratkaisukysymyksiä siitä, miten on tulkittava asetuksia N:o 545/92 [1] ja N:o 859/92, [2] joissa annettiin Kroatian ja Slovenian tasavalloista sekä entisistä Jugoslavian tasavalloista Bosniasta ja Hertsegovinasta, Makedoniasta ja Montenegrosta peräisin olevan naudanlihan, tarkemmin sanottuna baby-beef-tuotteiden, tuonnissa sovellettavat säännöt.

I Pääasiaa koskevat tosiseikat

2. Vastaajana pääasiassa oleva Schiavon Silvano -niminen yritys toi kolmesti, eli 28.9., 6.10. ja 19.10.1992, entisestä Jugoslavian tasavallasta Makedoniasta sieltä peräisin olevaa naudanlihaa (baby-beef-tuotteita) yhteisöön yhteensä 179 903 000 Italian liiran (ITL) arvosta siten, että arvonlisäveron ja tuontimaksujen maksamista lykättiin. Tätä menettelyä sovellettiin kyseiseen yritykseen väliaikaisesti, kunnes se osoittaisi, että sillä oli oikeus asetuksessa N:o 545/92 tarkoitettuun, kaupankäyntiä koskevaan tullietuuskohteluun.

Schiavon Silvano esitti lihan alkuperän osoittamiseksi todistukset, jotka oli vahvistanut belgradilainen Savezni Trzisni Inspektorat, joka oli sellaisten todistusten antamiseen toimivaltainen elin entisessä Jugoslavian liittotasavallassa tämän valtion ja Euroopan talousyhteisön välisen yhteistyösopimuksen täytäntöönpanosäännösten nojalla.

3. Kantajana pääasiassa oleva Amministrazione delle Finanze dello Stato (jäljempänä kantajana oleva viranomainen) katsoi, että kyseiset todistukset eivät olleet päteviä ja ettei niiden perusteella voitu myöntää kaupankäyntiä koskevaa etuuskohtelua kyseisille tuotteille, joten se vaati Schiavon Silvanoa maksamaan yhteensä 233 971 480 ITL tuontimaksuina ja arvonlisäveroina korkoineen. Vakuutusyhtiö, jossa liiketoimintaan liittyvät riskit oli vakuutettu, maksoi tämän jälkeen

* Alkuperäinen kieli: espanja.

1 — Kroatian ja Slovenian tasavalloista sekä Jugoslaviaan kuuluvista Bosnian ja Hertsegovinan, Makedonian ja Montenegron tasavalloista peräisin olevien tuotteiden tuonnissa yhteisöön sovellettavasta menettelystä 3 päivänä helmikuuta 1992 annettu neuvoston asetus (ETY) N:o 545/92 (EYVL L 63, s. 1).

2 — Kroatian ja Slovenian tasavalloista sekä Jugoslaviaan kuuluvista Bosnian ja Hertsegovinan, Makedonian ja Montenegron tasavalloista peräisin olevien tiettyjen naudanlihatuotteiden tuonnissa sovellettavista yksityiskohtaisista säännöistä 3 päivänä huhtikuuta 1992 annettu komission asetus (ETY) N:o 859/92 (EYVL L 89, s. 26).

vakuutuksen enimmäismäärän eli 150 000 000 ITL, joten jäljelle jäi 83 971 480 ITL:n suuruinen saatava kantajana olevan viranomaisen hyväksi.

Schiavon Silvano asetettiin Tribunale civile e penale di Trevison 5.10.1995 tekemällä päätöksellä konkurssiin.

4. Kantajana oleva viranomainen vaati tämän jälkeen konkurssilain 101 §:n nojalla paikallista tuomioistuinta sisällyttämään Schiavon Silvanon konkurssipesän velkoihin jäljelle jääneen osan sen saatavasta eli 83 971 480 ITL:n suuruisen summan etuoikeutettuna saatavana.

5. Asianosaiset ovat yhtä mieltä siitä, että tuodulle naudanlihalle voitiin myöntää tietyistä muista kuin yhteisön jäsenvaltioista peräisin oleville tuonneille tarkoitetut veroetuudet ja että lihan alkuperämaa oli entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia. Ne ovat yksimielisiä myös siitä, että tuotteiden mukana toimitettiin belgradilaisen Savezni Trzisni Inspektoratin antamat alkuperätodistukset ja että tuonnit tapahtuivat vuoden 1992 syys- ja lokakuussa.

Asianosaiset ovat eri mieltä pääasiallisesti siitä, onko niitä belgradilaisen Savezni Trzisni Inspektoratin vahvistamia todistuksia, jotka toimitettiin jäsenvaltioissa 5.4.1992 jälkeen vapaaseen liikkeeseen laskettujen tuotteiden mukana, pidettävä pätevinä asetuksessa N:o 545/92 tarkoitettujen tuontiin liittyvien veroetuuksien saamiseksi, kun otetaan huomioon, että yhdessäkään entisessä Jugoslavian tasavallassa ei ollut osoitettu elintä, jolla olisi oikeus vahvistaa sekä tuotteiden alkuperä että niiden luonne.

II Ennakkoratkaisukysymykset

6. Voidakseen ratkaista tämän asian Tribunale civile e penale di Treviso esitti yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavat kaksi ennakkoratkaisukysymystä:

"1) Onko asetuksen N:o 545/92 1 artiklaa tulkittava siten, että sillä annetaan yhteisön kansalaisille ja yrityksille suoraan subjektiivinen oikeus saada tuontihelpotuksia, mistä seuraa, että jollei jonkin entisen Jugoslavian tasavallan osalta ole osoitettu alkuperätodistusten antamiseen toimivaltaista viranomaista, siihen saakka kunnes uusi toimivaltainen elin on osoitettu, tällainen oikeus on olemassa myös, jos todistuksen on antanut aiemmin toimivaltainen elin?

2) Onko asetuksen N:o 859/92 liitteessä I oleva luettelo sitä vastoin tyhjentävä

siten, ettei Savezni Trzisni Inspektoratilla ole enää toimivaltaa antaa todistuksia?"

III Yhteisön lainsäädäntö ja sen antaminen

7. Yhteisö ja sen jäsenvaltiot yhtäältä ja Jugoslavian tasavalta toisaalta allekirjoittivat huhtikuussa 1980 yhteistyösopimuksen, joka hyväksyttiin asetuksella N:o 314/83. [3] Tämän sopimuksen soveltaminen keskeytettiin vuonna 1991 aseellisten yhteenottojen puhjettua. [4] Tämän jälkeen sopimus irtisanottiin 27.11.1991 alkanein vaikutuksin. [5] Niiden taloudellisten myönnytysten soveltaminen, jotka yhteisö oli antanut Jugoslavian tasavallalle, keskeytettiin asetuksella N:o 3300/91 [6] 15.11.1991 alkaen.

8. Yhteisö myönsi asetuksella N:o 3567/91 [7] joukolle tuotteita, johon baby-beef-tuotteet eivät kuuluneet, Bosnian ja Hertsegovinan, Kroatian ja Slovenian tasavalloille ja entiselle Jugoslavian tasavallalle Makedonialle yhteistyösopimuksen mukaisia etuuksia käytännöllisesti katsoen vastaavat kaupankäyntiä koskevat etuudet.

Asetuksella N:o 545/92, [8] joka annettiin 3.2.1992, jatketaan samaa politiikkaa, joka oli omaksuttu edeltävän vuoden joulukuun alussa annetussa asetuksessa N:o 3567/91, sekä ulotetaan kaupankäyntiä koskevan etuuskohtelun piiriin muita näistä tasavalloista peräisin olevia tuotteita.

9. Säännöt baby-beef-tuotteiden tuonnille myönnetyistä kaupankäyntiä koskevista etuuksista ovat asetuksen N:o 545/92 7 artiklassa. Ennakkoratkaisukysymysten ratkaisemisen kannalta pidän keskeisenä

3 — Euroopan talousyhteisön ja Jugoslavian sosialistisen liittotasavallan välisen yhteistyösopimuksen tekemisestä 24 päivänä tammikuuta 1983 annettu neuvoston asetus (ETY) N:o 314/83 (EYVL L 41, s. 1).

4 — Euroopan yhteisön, sen jäsenvaltioiden ja Jugoslavian sosialistisen liittotasavallan välisten sopimusten soveltamisen keskeyttämisestä 11 päivänä marraskuuta 1991 tehty neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätös 91/586/EHTY, ETY (EYVL L 315, s. 47).

5 — Euroopan talousyhteisön ja Jugoslavian sosialistisen liittotasavallan yhteistyösopimuksen irtisanomisesta 25 päivänä marraskuuta 1991 tehty neuvoston päätös 91/602/ETY (EYVL L 325, s. 23).

6 — Euroopan talousyhteisön ja Jugoslavian sosialistisen liittotasavallan välisessä yhteistyösopimuksessa tarkoitettujen kaupallisten myönnytysten keskeyttämisestä 11 päivänä marraskuuta 1991 annettu neuvoston asetus (ETY) N:o 3300/91 (EYVL L 315, s. 1).

7 — Bosnian ja Hertsegovinan, Kroatian, Makedonian ja Slovenian tasavalloista peräisin olevien tuotteiden tuonnissa sovellettavasta menettelystä 2 päivänä joulukuuta 1991 annettu neuvoston asetus (ETY) N:o 3567/91 (EYVL L 342, s. 1).

8 — Tätä asetusta muutettiin asetusten (ETY) N:o 3587/91, (ETY) N:o 542/92, (ETY) N:o 546/92 ja (ETY) N:o 547/92 muuttamisesta Bosnian ja Hertsegovinan ja Montenegron tasavaltojen osalta 1 päivänä kesäkuuta 1992 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 1433/92 (EYVL L 151, s. 7). Montenegro poistettiin kyseisellä asetuksella etuuden saavien valtioiden luettelosta, koska tämä valtio liittyi Serbian perustamaan uuteen Jugoslavian liittotasavaltaan ja koska Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvosto oli 30.5.1992 tekemällään päätöksellä 757(1992) määrännyt tämän uuden tasavallan kauppasaartoon.

tämän artiklan 3 kohdan säännöstä, joka kuuluu seuraavasti:

"Komissio valvoo yhteisön sisämarkkinoiden vakauden edistämiseksi, että jokainen asetuksessa tarkoitettu tasavalta noudattaa tarkoituksenmukaista toimitusrytmiä, ja että kukin niistä hyväksyy kaikki tarpeelliset säännökset yhteisöön tapahtuvan viennin hyvin järjestetyn kehityksen valvomiseksi erityisesti siten, että jokainen lähetys tarkastetaan tehokkaasti sellaisen todistuksen laatimista varten, josta ilmenee, että tavara tulee ja on peräisin kyseisestä tasavallasta ja että se vastaa tarkalleen liitteen E määritelmää. Yhteisö vahvistaa todistuksen sanamuodon."

Tämän asetuksen ajallinen soveltaminen oli rajoitettu vuoteen 1992.

10. Hoitaakseen tehtävän, joka sille oli annettu asetuksen N:o 545/92 10 artiklassa, jonka mukaan komission tuli antaa maatalousalaa koskevat täytäntöönpanosäännökset, komissio antoi 3.4.1992 asetuksen N:o 859/92, jota kansallinen tuomioistuin pyytää myös tulkitsemaan. Tällä asetuksella pyritään täsmentämään ne edellytykset, joiden täytyi täyttyä asetuksen N:o 545/92 7 artiklassa tarkoitetun alennetun tuontimaksun saamiseksi tuotaessa kyseisistä tasavalloista peräisin olevaa baby-beef-lihaa yhteisöön. Sen 1 artiklassa säädetään seuraavaa:

"1. Tuonnissa kannettavia, asetuksen (ETY) N:o 545/92 7 artiklassa tarkoitettuja alennettuja maksuja sovelletaan ainoastaan tuotteisiin, joihin on liitetty edellä mainitun asetuksen 7 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu todistus.

2. Tämän todistuksen malli on asetuksen (ETY) N:o 1368/88 liitteessä I.

4. Todistus on voimassa ainoastaan, jos tämän asetuksen liitteen I luettelossa oleva todistuksen antava elin on varustanut sen asianmukaisella hyväksymismerkinnällä."

11. Asetuksen N:o 859/92 liitteen I mukaan alkuperätodistuksia antavia elimiä

ovat "Euroinspekt", Zagreb, Kroatian tasavallan osalta ja "Inspect", Ljubljana, Slovenian tasavallan osalta.

12. Asetuksen N:o 859/92 2 artiklassa säädetään seuraavaa:

"Asianomaisten pyynnöstä, ja jos todistetaan, että jäsenvaltioissa 1 päivän tammikuuta 1992 ja 5 päivän huhtikuuta 1992 välisenä aikana vapaaseen liikkeeseen luovutettuihin tuotteisiin on liitetty 1 artiklan 2 kohdassa mainittu ja joko tämän asetuksen liitteessä I ilmoitetun elimen tai liitteessä II mainitun elimen hyväksymismerkinnällä varustama todistus, jos todistuksen antamispaikka sijaitsee jonkin asetuksen (ETY) N:o 545/92 1 artiklassa mainitun tasavallan maatieteellisellä alueella, jäsenvaltioiden on palautettava asetuksen (ETY) N:o 853/92 liitteessä olevien 2 ja 4 sarakkeen tuontimaksujen välinen erotus."

13. Liitteen II mukaan todistuksen antava elin on "Savezni Trzisni Inspektorat", Belgrad.

14. Myös tätä asetusta lakattiin soveltamasta 31.12.1992 jälkeen tapahtuneisiin tuonteihin.[9]

15. Asetuksessa N:o 1368/88[10] vahvistettiin Jugoslavian kanssa solmitun yhteistyösopimuksen lisäpöytäkirjassa tarkoitettujen kaupankäyntiä koskevien etuuksien myöntämisedellytykset naudanlihan yhteisöön tuontia varten. Kyseisen asetuksen mukaan tämän lihan luovuttaminen vapaaseen liikkeeseen yhteisössä edellyttää sellaisen Jugoslaviassa annetun todistuksen esittämistä, jonka malli on asetuksen 3 artiklassa. Todistuksen tuli olla todistuksen antavan elimen vahvistama. Asetuksen 6 artiklan mukaan, jota sovelletaan asetusten N:o 545/92 ja N:o 859/92 mukaisesti suoritettuihin toimiin, todistuksen antava elin ei voi olla luettelossa, ellei vientimaa tunnusta sitä sellaiseksi elimeksi ja ellei se sitoudu tutkimaan todistuksissa olevia tietoja ja ilmoittamaan komissiolle ja jäsenvaltioille näiden pyynnöstä kaikki kyseisten tietojen arvioinnissa tarpeelliset seikat sekä lähettämään asetuksen 4 artiklan 2 kohdassa mainituille viranomaisille toisen jäljennöskappaleen jokaisesta vah-

9 — Asetus N:o 545/92 korvattiin Bosnian ja Hertsegovinan, Kroatian ja Slovenian tasavaltojen ja entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian alueen alkuperää olevien tuotteiden tuonnissa yhteisöön sovellettavasta menettelystä 21 päivänä joulukuuta 1992 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 3953/92 (EYVL L 406, s. 1). Komissio antoi Bosnian ja Hertsegovinan, Kroatian ja Slovenian tasavaltojen ja entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian alueen alkuperää olevien tiettyjen naudanlihatuotteiden tuontia koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 29 päivänä tammikuuta 1993 asetuksen (ETY) N:o 185/93 (EYVL L 22, s. 70), jossa vahvistetaan aikaisemman asetuksen soveltamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt ja jonka liitteessä mainitaan "Cargoinspect" Skopjesta alkuperätodistusten antamiseen toimivaltaisena viranomaisena entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian alueen alkuperää olevien tuotteiden tuontia varten.

10 — Tiettyjen elävien nautaeläinten ja tiettyjen naudanlihatuotteiden Euroopan talousyhteisön ja Jugoslavian sosialistisen liittotasavallan välisen yhteistyösopimuksen uutta kaupankäyntimenettelyä koskevan lisäpöytäkirjan liitteessä E tarkoitettuun nimikkeistöön ottamisen edellytyksistä 18 päivänä toukokuuta 1988 annettu komission asetus (ETY) N:o 1368/88 (EYVL L 126, s. 26).

vistetusta todistuksesta kolmen päivän kuluessa sen antamispäivästä.

kuin niitä, jotka on lueteltu perustamissopimuksen liitteessä II ja edellä mainitun asetuksen liitteessä A, voidaan tuoda yhteisöön ilman määrällisiä rajoituksia tai vaikutukseltaan vastaavia toimenpiteitä sekä ilman tulleja ja vaikutukseltaan vastaavia maksuja.

IV Menettely yhteisöjen tuomioistuimessa

16. Italian hallitus ja komissio esittivät EY:n tuomioistuimen perussäännön 20 artiklassa määrätyssä ajassa kirjalliset huomautuksensa. Koska yksikään osapuolista ei pyytänyt saada esittää suullisia huomautuksia, yhteisöjen tuomioistuin päätti työjärjestyksensä 104 artiklan 4 kohdan nojalla ratkaista asian ilman suullista käsittelyä.

V Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

17. Haluaisin aivan aluksi selventää, mikä on ennakkoratkaisukysymysten kohde. Italialainen tuomioistuin kiinnittää konkreettisesti huomiota asetuksen N:o 545/92 1 artiklaan.

18. Tässä artiklassa säädetään ainoastaan, että Kroatian ja Slovenian tasavalloista ja Jugoslavian tasavalloista Bosniasta ja Hertsegovinasta, Makedoniasta ja Montenegrosta peräisin olevia muita tuotteita

Edellä olevan asian osalta muissa artikloissa säädetään vielä seuraavaa: liitteessä B luetellut tuotteet ovat tuontiin liittyvien tullien ja maksujen alaisia (2 artikla). Liitteissä C I, C II, C III ja C IV tarkoitettujen tuotteiden tuontiin sovelletaan vuosittaisia enimmäistuontimääriä, joiden ylityttyä voidaan uudelleen ottaa käyttöön kolmansiin maihin tosiasiallisesti sovellettavat tullit (3 artikla). liitteessä D mainittujen maataloustuotteiden tuontiin sovelletaan alennettuja tullimaksuja ja tullitariffikiintiöitä (4, 5 ja 6 artikla) ja liitteessä E määriteltyjen baby-beef-tuotteiden tuonti on tariffikiintiöiden ja alennetun tuontimaksun alaista. Voidakseen tarkastaa tehokkaalla tavalla, että tuotteet ovat peräisin määrätystä tasavallasta ja että ne vastaavat tarkalleen liitteen E määritelmää, 7 artiklan 3 kohdassa säädetään, että valvontaa harjoitetaan sellaisen todistuksen avulla, jonka sanamuodon yhteisö vahvistaa.

19. Kansallinen tuomioistuin täsmentää selvästi ennakkoratkaisupyyntöä koskevassa päätöksessään, että säännöt, joita sen on sovellettava pääasian oikeudenkäynnissä ja joiden tulkinta on sille epäselvää, ovat niitä, jotka liittyvät baby-beef-tuotteiden tuontiin yhteisöön. Mielestäni tässä kyseessä olevassa tapauksessa on näin ollen tulkittava asetuksen

N:o 545/92 7 artiklaa ja asetusta N:o 859/92, jonka komissio antoi täyttääkseen ensin mainitussa säännöksessä sille annetun tehtävän eli sen valvomisen, että jokainen tasavalta noudattaa tarkoituksenmukaista toimitusrytmiä ja hyväksyy kaikki tarpeelliset säännökset yhteisöön tapahtuvan vientinsä hyvin järjestetyn kehityksen valvomiseksi.

21. Asetuksella N:o 545/92 perustettiin luonteeltaan poikkeuksellinen kaupankäyntiä koskeva etuuskohtelu entisen Jugoslavian liittovaltion tiettyjen tasavaltojen hyväksi tekemättä niiden kanssa milloinkaan sopimuksia. Euroopan yhteisön elimet olivat perustaneet tämän kaupankäyntiä koskevan etuuskohtelun yksipuolisesti antamalla asetuksia, joiden voimassaoloajan ne olivat rajoittaneet yhteen vuoteen voidakseen muuttaa niiden soveltamisalaa, mikäli poliittinen tilanne sitä vaatisi. Tämän etuuskohtelun saaminen oli asetettu riippuvaiseksi neuvoston ja komission tarpeellisiksi katsomista ja niiden myös yksipuolisesti vahvistamista edellytyksistä.

A *Ensimmäinen ennakkoratkaisukysymys*

20. Tämän täsmennyksen jälkeen näyttää selvältä, että Tribunale civile e penale di Treviso esitti ensimmäisen kahdesta kysymyksestään saadakseen täsmennyksen siihen, voivatko yksityiset oikeussubjektit saada hyväkseen asetuksen N:o 545/92 7 artiklan ja asetuksen N:o 859/92 soveltamiseen perustuvan etuuden tuoda baby-beef-tuotteita yhteisöön alennetuin tuontimaksuin siten, että niin kauan kuin ei ole osoitettu viranomaista, jolla on toimivalta vahvistaa jonkin tasavallan tuotteiden alkuperä, yksityiset oikeussubjektit voivat vedota tähän tuontioikeuteen esittämällä aikaisemmin toimivaltaisen viranomaisen vahvistaman todistuksen.

22. Asetuksen N:o 545/92 7 artiklassa annettiin säännökset baby-beef-tuotteiden yhteisöön tuonnissa sovellettavasta erityisestä ja kattavasta, kaupankäynnissä annettavia etuuksia koskevasta menettelystä. Sen 1 kohdassa oli vahvistettu yhteisöön tuontia varten vuosittainen 25 000 tonnin kiintiö, johon sovellettiin suuruudeltaan 20 prosenttia perusmaksusta olevaa tuontimaksua, ja sen 2 kohdassa oli vahvistettu 25 400 tonnin vuosikiintiö, jota voitiin käyttää sen jälkeen kun ensimmäinen kiintiö oli käytetty ja johon sovellettiin suuruudeltaan 50 prosenttia perusmaksusta olevaa tuontimaksua.

Sekä Italian hallitus että komissio katsovat, että vastauksen täytyy olla kielteinen ja jaan niiden kanssa tämän näkemyksen.

23. Edellytykset, joiden oli täytyttävä, jotta tuojat voivat saada hyväkseen nämä etuudet, vaihtelivat. Ensiksikin alinta tuontimaksua, jota ei sovellettu kuin ensimmäisen 25 000 tonnin vuosikiintiön osalta, ei voitu myöntää kuin edellyttäen, että tarjoushinta vapaasti rajalla tulleineen ja alennettuine tuontimaksuineen on yhtä

suuri tai suurempi kuin yhteisön interventiohinta luokalle AU 3 korotettuna 5 prosentilla.

Toiseksi 50 prosenttia perusmaksusta olevaa alennettua tuontimaksua, jota sovellettiin vasta toiseen 25 400 tonnin vuosikiintiöön sen jälkeen kun ensimmäinen vuosikiintiö oli käytetty, ei myönnetty, ellei tarjoushinta vapaasti rajalla, laskettuna samalla tavalla kuin ensimmäisessä kiintiössä, ollut yhtä suuri tai suurempi kuin hinta, joka saatiin sovellettaessa normaalia tuontimaksua.

Kolmanneksi, jos markkinahinta yhteisössä oli alle 98 prosenttia ohjaushinnasta, kiintiöt olivat muiden rajoitusten alaisia. Tällaisia olivat kuukausittainen enimmäistonnimäärä, enimmäismäärä, joka voitiin siirtää seuraavaan kuukauteen siitä määrästä, jota ei ollut käytetty määrätyn kuukauden kuluessa tai enimmäismäärä, joka voitiin siirtää tammi- ja toukokuun välisenä aikana viemättä jätetyistä määristä kesä- ja syyskuun väliselle ajalle sekä kuukausittainen enimmäismäärä tälle jälkimmäiselle ajanjaksolle.

Neljänneksi tasavallat, joihin tätä asetusta sovellettiin, olivat velvollisia antamaan yhteisön toimivaltaisille elimille kaikki tarpeelliset tiedot käytetyistä vientihinnoista, kuten myös vietyjen tuotteiden määristä ja tiedot siitä, missä muodossa tuotteet on viety (elävinä eläiminä, ruhoina, ruhon neljänneksinä).

Lopuksi jokainen lähetys oli tarkastettava tehokkaasti sellaisen todistuksen laatimista varten, jolla vahvistettiin, että tuote oli peräisin kyseisestä tasavallasta ja vastasi tarkalleen liitteen E määritelmää.

24. Kuten edellä esitetystä ilmenee, asetuksen N:o 545/92 7 artiklassa ei annettu taloudellisille toimijoille automaattista oikeutta saada alennusta tuontimaksusta baby-beef-tuotteita yhteisöön tuotaessa. Päinvastoin tämän oikeuden saamiseen liittyi useita edellytyksiä. Toimijoiden vaikutusmahdollisuuksien piiriin ei näistä kuulunut kuin ainoastaan yksi edellytys eli se, joka koski todistuksen esittämistä. Muut edellytykset riippuivat sellaisista tekijöistä, joiden valvonta ja selvittäminen oli annettu komissiolle. Näitä tekijöitä olivat esimerkiksi tuotujen tonnien kokonaismäärä tai markkinahinta yhteisössä.

25. Näistä syistä katson, että asetuksen N:o 545/92 7 artiklassa ei annettu sen voimassaoloaikana yksityisille oikeussubjekteille ehdotonta oikeutta tuoda baby-beef-tuotteita yhteisöön, sillä sen soveltaminen riippui monista edellytyksistä, joista suurin osa liittyi taloudellisten toimijoiden omien vaikutusmahdollisuuksien ulkopuolella oleviin tekijöihin ja joiden noudattamisen arviointi kuului komissiolle, joka oli toimivaltainen ryhtymään selvitystensä perusteella toimenpiteisiin ja jolla oli tietty harkintavalta tässä suhteessa.

B *Toinen ennakkoratkaisukysymys*

26. Toinen kysymys koskee asetuksen N:o 859/92 tulkintaa, jolta osin Tribunale civile e penale di Treviso haluaa tietää, mitkä viranomaiset olivat konkreettisesti toimivaltaisia vahvistamaan vuoden 1992 aikana asetuksen N:o 545/92 7 artiklan 3 kohdassa tarkoitetut todistukset.

27. Komissio käytti asetuksessa N:o 545/92 sille annettuja valtuuksia tätä asetusta koskevien yksityiskohtaisten sääntöjen vahvistamiseksi ja antoi 3.4.1992 asetuksen N:o 859/92, joka tuli voimaan 6.4.1992. Sen 1 artiklan mukaan alennettuja tuontimaksuja sovellettiin ainoastaan tuotteisiin, joiden mukana toimitettiin todistus, jonka malli oli asetuksessa N:o 1368/88.

Tällä todistuksella oli asetuksen N:o 545/92 7 artiklan 3 kohdan mukaan kaksi tavoitetta: ensiksikin sen osoittaminen, että tuotteet, joiden mukana todistus toimitettiin, olivat peräisin tasavallasta, jonka viranomainen oli laatinut kyseisen asiakirjan, ja toiseksi sen takaaminen, että tuotteet vastasivat tarkalleen kyseisen asetuksen liitteen E mukaista baby-beef-tuotteiden määritelmää.

28. Todistus oli pätevä ainoastaan, jos se oli jonkun liitteessä I olevassa luettelossa mainitun, todistuksen antamiseen oikeutetun viranomaisen vahvistama.[11] Tässä luettelossa ei ollut todistuksen antavaa viranomaista entisessä Jugoslavian tasavaltaa Makedoniaa varten, sillä ainoat viranomaiset, jotka siinä mainittiin, olivat kroatialainen ja slovenialainen todistuksia antava elin.[12]

29. Asetuksen N:o 545/92 12 artiklan mukaan tällä asetuksella voimaan saatettua tuontimenettelyä sovellettiin vain 1.1.—31.12.1992. Koska komission antama täytäntöönpanoasetus tuli voimaan vasta 6.4.1992, oli tarpeen säätää sen taannehtivasta soveltamisesta. Tätä koskee asetuksen 2 artikla. Tässä artiklassa nimittäin säädetään, että asianomaisten pyynnöstä, ja jos todistetaan, että jäsenvaltioissa 1.1.—5.4.1992 vapaaseen liikkeeseen luovutettuihin tuotteisiin on liitetty jonkin kyseessä olevan tasavallan alueella annettu todistus, jäsenvaltioiden oli palautettava

11 — Komissio toteaa huomautuksissaan, että Zagrebissa 19. ja 20.3.1992 pidetyssä kokouksessa, johon kyseisten tasavaltojen viranomaiset oli kutsuttu todistusten antamiseen oikeutettujen viranomaisten osoittamiseksi naudanlihaa koskevalla alalla, ainoastaan kroatialaiset ja slovenialaiset viranomaiset kykenivät takaamaan tarkoituksenmukaisten hallinnollisten rakenteiden luomisen asetuksen N:o 545/92 7 artiklalla perustetun etuusmenettelyn moitteettoman toimimisen mahdollistamiseksi. Se huomautti lisäksi, että entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian viranomaiset eivät olleet edes osallistuneet tähän kokoukseen.

12 — Komissio ilmoitti, että entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia ei osoittanut todistuksia antavaa viranomaista ennen tammikuuta 1993. Tämä viranomainen, jonka nimi on Cargoinspect ja jonka toimipaikka on Skopjessa, kirjattiin asetuksen N:o 185/93 liitteeseen, jota sovelletaan 1.1.1993 lähtien.

asetuksen N:o 853/92 [13] liitteessä olevissa 2 ja 4 sarakkeessa tarkoitettujen tuontimaksujen välinen erotus. [14]

Tämän ajanjakson kuluessa tapahtuneessa tuonnissa yhteisön viranomaiset hyväksyivät sekä liitteessä I mainittujen viranomaisten eli Kroatian ja Slovenian tasavaltojen viranomaisten vahvistamat todistukset että todistukset, jotka oli vahvistanut asetuksen liitteessä II mainittu viranomainen eli belgradilainen Savezni Trzisni Inspektorat. Tämä oli todistusten antamiseen toimivaltainen viranomainen yhteisön ja Jugoslavian tasavallan välillä solmitun yhteistyösopimuksen soveltamissäännöstön nojalla niiden kaupallisten myönnytysten alalla, joiden soveltaminen keskeytettiin asetuksella N:o 3300/91.

30. Tästä säännöstöstä ilmenee, että belgradilaisen Savezni Trzisni Inspektoratin vahvistamat todistukset eivät olleet päteviä tiettyjen tuontimaksujen välistä erotusta koskevan palautuksen pyytämiseksi kuin siinä tapauksessa, että nämä todistukset oli toimitettu jäsenvaltioissa ennen 6.4.1992 vapaaseen liikkeeseen luovutettujen tuotteiden mukana. Koska pääasiassa vastaajana oleva yritys toteutti riidanalaiset tuontitoimet 28.9., 6.10. ja 9.10.1992, tämän viranomaisen vahvistamaa, tuotteiden mukana toimitettua todistusta ei voitu pitää pätevänä alennetun tuontimaksun soveltamiseksi kyseessä olevissa tuonneissa.

31. Koska belgradilainen Savezni Trzisni Inspektorat kuului Serbian tasavaltaan ja koska tällä alueella laadittuja todistuksia ei voitu käyttää kaupankäyntiä koskevaa etuuskohtelua sovellettaessa, tämän elimen muiden tasavaltojen alueella toimivien sivukonttorien vahvistamien todistusten hyväksyminen saattoi olla perusteltua niin kauan kuin komissio ei ollut tunnustanut näiden tasavaltojen vastaavia todistuksia antavia viranomaisia. Tämä ei kuitenkaan merkitse sitä, ettei etuuskohtelun soveltamista voitu aloittaa, eikä sitä, että tämän elimen toimivallan täytyi pidentyä siihen saakka, kunnes komissio onnistui nimeämään kussakin tasavallassa elimen, joka nautti komissiossa riittävästi luottamusta, jotta sille voitiin uskoa yhteisöön tapahtuvien vientitoimien valvonta.

32. Yhteisöjen tuomioistuin on tältä osin ottanut kantaa asiassa Anastasiou ym. 5.7.1994 antamassaan tuomiossa, [15] jossa ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin halusi tietää, oliko jäsenvaltioiden tulliviranomaisten hyväksyttävä tuotteiden liikkeeseen saattamista koskevat todistukset,

13 — Elävien nautojen ja muun kuin jäädytetyn naudanlihan tuontimaksujen vahvistamisesta 3 päivänä huhtikuuta 1992 annettu komission asetus (ETY) N:o 853/92 (EYVL L 89, s. 11).

14 — Tähän liitteeseen otetut yhdistetyn nimikkeistön nimikkeet koskevat eläviä nautaeläimiä ja niiden lihaa. Ne ovat samoja kuin asetuksen N:o 545/92 liitteessä E mainitut. Kun tuotteet olivat peräisin Kroatiasta, Sloveniasta, Bosniasta ja Hertsegovinasta, Makedoniasta tai Montenegrosta, niihin sovellettava tuontimaksu oli noin 17 prosenttia muista kolmansista maista peräisin oleviin samanlaisiin tuotteisiin sovellettavasta tuontimaksusta.

15 — Asia C-432/92, Anastasiou ym., tuomio 5.7.1994 (Kok. 1994, s. I-3087).

jotka Kyproksen saaren pohjoisosan turkkilainen yhteisö oli antanut ja joissa vahvistettiin tuotteiden kyproslainen alkuperä. Yhteisöjen tuomioistuin totesi tuomiossaan, että liikkeeseen saatetuista tuotteista annettavien todistusten järjestelmä keinona todistaa tuotteiden alkuperä nojautuu institutionaalisen luottamuksen periaatteeseen ja vienti- ja tuontivaltion toimivaltaisten viranomaisten väliseen yhteistyöhön.[16] Se katsoi lisäksi, että se seikka, että tuontimaan tulliviranomaiset hyväksyivät todistukset, osoittaa yhtäältä että näillä viranomaisilla on täysi luottamus tuotteiden alkuperää koskevaan valvontajärjestelmään, sellaisena kuin vientimaan toimivaltaiset viranomaiset sitä soveltavat, ja toisaalta, että tuontimaassa luotetaan siihen, että jälkikäteisvalvonta, konsultaatiot ja ratkaisutoiminta, joka koskee mahdollisia riitoja tuotteiden alkuperän tai petosten osalta, toimivat tehokkaasti asianomaisten hallintoviranomaisten yhteistyön ansiosta.[17]

33. Yhteisöjen tuomioistuin tuli edellä mainitussa asiassa antamassaan tuomiossa siihen lopputulokseen, että tällainen järjestelmä voi näin ollen toimia vain, jos hallinnollisen yhteistyön menettelytapoja noudatetaan tiukasti. Näin ei voinut olla edellä mainitussa tapauksessa, koska tällainen yhteistyö on poissuljettu sellaisen alueellisen yksikön viranomaisten kanssa, joka sijaitsee Kyproksen pohjoisosassa ja jota sen paremmin yhteisö kuin jäsenvaltiotkaan, jotka eivät tunnusta muuta kyproslaista valtiota kuin Kyproksen tasavallan, eivät tunnusta.[18]

Katson, että sitäkin suuremmalla syyllä on päädyttävä samaan lopputulokseen siinä tapauksessa, että kyseessä on yhteistyö jonkin sellaisen valtion, kuten Serbian tasavallan viranomaisten ja elinten kanssa, joka ei edes kuulunut asetuksella N:o 545/92 perustetun, kaupankäyntiä koskevan etuusmenettelyn adressaatteihin.

34. Mitä tulee erilaiseen kohteluun kaupankäyntiä koskevan etuusmenettelyn saavien tasavaltojen kesken sillä perusteella, olivatko ne osoittaneet yhteisön luottamusta nauttivan, todistuksia antavan viranomaisen vai ei, yhteisöjen tuomioistuin on lisäksi huomauttanut oikeuskäytännössään, että perustamissopimuksessa ei ole yleistä periaatetta, joka velvoittaisi yhteisöä sen ulkosuhteissa antamaan eri kolmansille maille kaikilta osin samanlaisen kohtelun. Yhteisöjen tuomioistuin on todennut lisäksi, että jos erilainen kohtelu kolmansien maiden kesken ei ole yhteisön oikeuden vastaista, tämän oikeuden vastaisena ei voida myöskään pitää yhteisön taloudellisiin toimijoihin suuntautuvaa erilaista kohtelua, joka on vain suora seuraus niiden kolmansien maiden erilaisesta kohtelusta, joiden kanssa nämä toimijat ovat solmineet kaupallisia suhteita.[19]

35. Nämä taloudelliset toimijat eivät voi myöskään vedota luottamuksensuojan

16 — Ks. em. asia Anastasiou ym, tuomion 38 kohta. Ks. lisäksi asia 218/83, Les Rapides Savoyards ym., tuomio 12.7.1984 (Kok. 1984, s. 3105) ja asia C-12/92, Huygen ym., tuomio 7.12.1993 (Kok. 1993, s. I-6381).

17 — Ks. em. asia Anastasiou ym., tuomion 39 kohta.

18 — Ks. em. asia Anastasiou ym., tuomion 40 kohta.

19 — Asia 52/81, Faust v. komissio, tuomio 28.10.1982 (Kok. 1982, s. 3745, 25 kohta).

periaatteen loukkaamiseen, joka heidän mukaansa aiheutui siitä, että belgradilaisen Savezni Trzisni Inspektoratin antama todistus lakkasi olemasta pätevä asetuksen N:o 859/92 tultua voimaan. Tämä johtuu kahdesta syystä. Ensiksikin voidaan todeta, että sen jälkeen kun asetus N:o 3300/91, jolla keskeytettiin yhteisön ja Jugoslavian tasavallan välisessä yhteistyösopimuksessa tarkoitettujen kaupankäyntiä koskevien etuuksien soveltaminen, oli julkaistu *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* 15.11.1991, näiden toimijoiden täytyi tietää, että tämän elimen vahvistamat todistukset eivät anna niille oikeutta saada kaupankäyntiä koskevia etuuksia niiden yhteisöön tapahtuvissa tuontitoimissa. Toinen syy on, että asetuksessa N:o 859/92, joka julkaistiin 4.4.1992, täsmennettiin selvästi, että tämän viranomaisen vahvistamia todistuksia pidettäisiin pätevinä vain, jos ne oli toimitettu vapaaseen liikkeeseen jäsenvaltioissa 1.1. ja 5.4. välisenä aikana luovutettujen tuotteiden mukana.

36. Edellä esittämäni perusteella katson, että toiseen ennakkoratkaisukysymykseen on syytä vastata, että viranomaisia, joilla oli toimivalta vahvistaa asetuksen N:o 545/92 7 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuja todistuksia markkinointivuonna 1992, ovat asetuksen N:o 859/92 liitteessä I luetellut viranomaiset sekä että belgradilaisen Savezni Trzisni Inspektoratin toimivalta ei voinut pidentyä 5.4.1992 jälkeiselle ajalle, vaikkei markkinointivuoden 1992 kuluessa ollut osoitettu entistä Jugoslavian tasavaltaa Makedoniaa varten viranomaista, jolla olisi ollut oikeus vahvistaa todistuksia.

VI Ratkaisuehdotus

37. Edellä esitetyn perusteella ehdotan, että yhteisöjen tuomioistuin vastaa Tribunale civile e penale di Trevison esittämiin ennakkoratkaisukysymyksiin seuraavasti:

1) Kroatian ja Slovenian tasavalloista sekä Jugoslaviaan kuuluvista Bosnian ja Hertsegovinan, Makedonian ja Montenegron tasavalloista peräisin olevien tuotteiden tuonnissa yhteisöön sovellettavasta menettelystä 3 päivänä helmikuuta 1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 545/92 7 artiklassa ei

annettu sen voimassaoloaikana yksityisille oikeussubjekteille ehdotonta oikeutta tuoda baby-beef-tuotteita yhteisöön, sillä sen soveltaminen riippui monista edellytyksistä, joista suurin osa liittyi taloudellisten toimijoiden omien vaikutusmahdollisuuksien ulkopuolella oleviin tekijöihin ja joiden noudattamisen arviointi kuului komissiolle, joka oli toimivaltainen ryhtymään selvitystensä perusteella toimenpiteisiin ja jolla oli tietty harkintavalta tässä suhteessa.

2) Viranomaisia, joilla oli toimivalta vahvistaa asetuksen N:o 545/92 7 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuja todistuksia markkinointivuonna 1992, olivat Kroatian ja Slovenian tasavalloista sekä Jugoslaviaan kuuluvista Bosnian ja Hertsegovinan, Makedonian ja Montenegron tasavalloista peräisin olevien tiettyjen naudanlihatuotteiden tuonnissa sovellettavista yksityiskohtaisista säännöistä 3 päivänä huhtikuuta 1992 annetun komission asetuksen N:o 859/92 liitteessä I luetellut viranomaiset. Belgradilaisen Savezni Trzisni Inspektoratin toimivalta ei voinut pidentyä 5.4.1992 jälkeiselle ajalle, vaikkei markkinointivuoden 1992 kuluessa ollut osoitettu entisen Jugoslavian tasavaltaa Makedoniaa varten viranomaista, jolla olisi ollut oikeus vahvistaa todistuksia.